

Aan

De minister van Financiën en Overheidsorganisatie van Aruba

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999)4619081

Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten

Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331

Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon

Evisra Carolina

Datum

28 januari 2016

Ons kenmerk

Cft 201600019

Pagina

1/4

Telefoonnummer

+5999 4619081

E-mail

info@cft.cw

Uw kenmerk

Bijlage

-

Adres kantoor Aruba

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba

Telefoon (+297) 5832800

Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Onderwerp

Advies op basis van artikel 11.2 LAft op vastgestelde begrotingswijziging 2015 Aruba

Geachte heer Bermudez,

Op 19 januari 2016 heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) de begrotingwijziging 2015 ontvangen, die op 28 december 2015 door de Gouverneur is vastgesteld. Conform artikel 11 lid 2 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) ontvangt u hierbij het advies van het CAft op deze begrotingswijziging.

Oordeel

Op basis van de middelen en uitgaven in de begrotingswijziging 2015 heeft Aruba berekend dat een financieringstekort van 2,6% van het BBP zal worden gerealiseerd in 2015. In zijn eerdere advies op de ontwerpbegrotingswijziging 2015 (Cft 201500302) waaruit hetzelfde financieringstekort bleek, concludeerde het CAft dat deze raming niet realistisch was. Volgens het CAft was de verwachte toename in middelen onvoldoende onderbouwd, terwijl het bovendien onwaarschijnlijk was dat deze voor het einde van 2015 gerealiseerd zou worden. Volgens de berekeningen van het CAft kon het financieringstekort in 2015 door tegenvallende middelen zelfs oplopen tot 4,5% van het BBP.

Tijdens recente ambtelijke overleggen is door Aruba aangegeven dat de in de begrotingswijziging geraamde middelen daadwerkelijk grotendeels gerealiseerd zijn. Er is dus volgens Aruba geen sprake van een overschrijding van de in de LAft opgenomen tekortnorm van 3,7% van het BBP. Het CAft kan zolang het geen beschikking heeft over de onderliggende stukken niet beoordelen of de begrotingsrealisatie 2015 wel of niet binnen de norm van de LAft is gebleven. Daarom verzoekt het CAft u met klem om kopieën van alle overeenkomsten die ten grondslag liggen aan de extra middelen uit de verkoop van de onroerende goederen, de besluiten inzake de uitkering van extra dividend en wettelijke reserves, alsmede een onderbouwing van de financiële positie van de betreffende entiteiten zo spoedig mogelijk bij ons aan te leveren.

Gedurende 2015 heeft het CAft herhaaldelijk gewaarschuwd dat voorzichtigheid geboden is bij de interpretatie van de uitvoeringscijfers, gezien het gebrek aan seizoenanalyses en de nog tekortschietende kwaliteit van het financieel beheer van Aruba. Uit de rapportages van de Centrale Bank van Aruba blijkt dat de inkomsten tot en met het derde kwartaal van 2015 2,5% onder het niveau van dezelfde periode in 2014 lagen, terwijl de uitgaven 2,0% boven het niveau van 2014 lagen. Dit wijst eerder op een verslechterend beeld van de overheidsfinanciën. Dit beeld is versterkt doordat pas medio november 2015 in de uitvoeringsrapportage over het derde kwartaal van 2015 door Aruba gerapporteerd werd dat verschillende uitgavenoverschrijdingen verwacht werden aan het eind van het jaar. Het CAft benadrukt voorts dat het feit dat de ontwerpbegrotingswijziging zo laat in het jaar is opgesteld, heeft bijgedragen aan zijn zorgen over het realiteitsgehalte van de geraamde middelen, en de bestaande twijfels over de kwaliteit van het financieel beheer van Aruba heeft doen toenemen. Een begrotingswijziging dient immers om de begroting tijdig aan te passen op basis van voortschrijdend inzicht maar niet om achteraf realisatiecijfers te laten aansluiten met de begroting of om onvoorziene uitgavenoverschrijdingen op het laatste moment te compenseren met onzekere middelen.

Aangezien het boekjaar 2015 pas eind maart 2016 zal worden afgesloten, is er op dit moment nog een discrepantie tussen de door Aruba verwachte en gerealiseerde middelen. In april 2016 zal op basis van de voorlopige realisatiecijfers over 2015 een oordeel geveld kunnen worden over een mogelijke overschrijding van het financieringstekort. Uit de jaarrekening 2015 zal voorts duidelijk moeten worden wat het gerealiseerde financieringstekort in 2015 daadwerkelijk is geweest en of aanvullende tekortcompensatie nodig zal zijn.

Toelichting

Algemeen

Het CAft heeft geconstateerd dat de cijfers in de begrotingswijziging geen significant verschil laten zien met de cijfers in de op 19 november 2015 ontvangen ontwerpbegrotingswijziging. Het financieringstekort bedraagt in beide versies van de begroting AWG 131 miljoen (2,6% van het BBP). In de in mei 2015 vastgestelde begroting 2015 werd nog uitgegaan van een financieringstekort van AWG 168 miljoen (3,4% van het BBP). Deze verbetering van het financieringstekort -ondanks de in de begrotingswijziging opgenomen uitgavenoverschrijdingen- is voornamelijk te danken aan de kwijtschelding van een schuld van AWG 60,5 miljoen van het Land Aruba aan de Sociale Verzekeringsbank (SVb). Deze kwijtschelding is in de financiële administratie van het Land Aruba als een aflossing op de schuld verwerkt. Los van het feit dat de kwijtschelding geen effect heeft op het financieringstekort van de collectieve sector als geheel, blijft het CAft deze technische verwerking in twijfel trekken. Naar het oordeel van het CAft betreft het slechts een cosmetische boeking, aangezien het Land Aruba conform artikel 22 van de Landsverordening AOV en artikel 25 van de Landsverordening AWW zonder enig voorbehoud de betaling door de SVb van het ouderdomspensioen c.q. weduwen- en wezenpensioen waarborgt. Daarnaast bepaalt artikel 21 lid 1 van de Landsverordening SVb dat de verplichtingen van de SVb zonder enig voorbehoud door de rechtspersoon Aruba worden gegarandeerd. Ook tast de kwijtschelding de financiële positie van het schommelfonds AOV/AWW aan, aangezien dit fonds door de structurele verliezen in het verleden van het AOV-fonds geen reserves heeft kunnen opbouwen. Hierdoor zullen eventuele tegenvallers, bijvoorbeeld onverwachte kostenstijgingen of derving van premieinkomsten, hun weerslag hebben op de begroting van het Land. Het is daarom imperatief dat de vorming van reserves bij het AOV- en AWW- fonds op korte termijn in de wet verankerd wordt.

In de begrotingswijziging waren naast de SVb kwijtschelding tevens middelen geraamd uit de verkoop van onroerende goederen, en uit de uitkering van dividend en wettelijke reserves door verschillende overheidsentiteiten. Het CAft heeft aangegeven twijfels te hebben bij het realiteitsgehalte van deze maatregelen. Volgens de berekeningen van het CAft kan het financieringstekort door tegenvallende middelen oplopen tot 4,5% van het BBP. Conform de LAft mag het financieringstekort in 2015 maximaal 3,7% van het BBP bedragen. Het CAft oordeelde daarom dat de in de begrotingswijziging opgenomen maatregelen hoogstwaarschijnlijk onvoldoende zouden zijn om binnen de tekortnorm te blijven. Het voornemen van Aruba om extra financiering aan te trekken kon daarom niet rekenen op de instemming van het CAft. Op 18 december 2015 is de begrotingswijziging 2015 aangenomen door de Staten en is deze door de Gouverneur vastgesteld op 29 december 2015. Vervolgens is Aruba op 30 december 2015 een nieuwe lening ter waarde van AWG 11 miljoen (0,2% van het BBP) aangegaan. Aangezien Aruba niet conform de bepaling in artikel 15 lid 6 van de LAft heeft gemotiveerd waarom van het advies van het CAft is afgeweken, heeft het CAft bij brief van 28 januari 2016 de Rijksministerraad over deze aangetrokken lening geïnformeerd.

In januari 2016 hebben op ambtelijk niveau verschillende overleggen tussen Aruba en het CAft plaatsgevonden. Hierbij is meerdere malen door Aruba de overtuiging geuit dat er geen overschrijding van de financieringstekortnorm van 3,7% van het BBP zal plaatsvinden ten aanzien van de begroting 2015. Op basis van de voorlopige realisatiecijfers, na sluiting van het boekjaar eind maart 2016, zal volgens Aruba blijken dat de in de begrotingswijziging opgenomen middelen daadwerkelijk grotendeels gerealiseerd zijn. Het CAft deelt de overtuiging van Aruba over de realisatie in 2015 niet en maant tot terughoudendheid. Gedurende 2015 heeft het CAft in zijn adviezen op de uitvoeringsrapportages herhaaldelijk opgemerkt dat voorzichtigheid geboden is bij de interpretatie van de realisatiecijfers. Dit aangezien er geen seizoensanalyses voorhandig zijn en omdat de kwaliteit van het financieel beheer van Aruba nog tekort schiet. Het CAft zal in april 2016 een advies uitbrengen op de voorlopige realisatiecijfers 2015 van Aruba, en een eventueel hieruit blijkende overschrijding van het financieringstekort. In een nader advies van het CAft op de jaarrekening 2015 zal voorts worden nagegaan wat het gerealiseerde financieringstekort in 2015 daadwerkelijk is geweest en of aanvullende tekortcompensatie nodig is.

Financieel beheer

Het CAft merkt op dat het feit dat pas medio november 2015 door Aruba werd gerapporteerd dat er verschillende uitgavenoverschrijdingen verwacht werden aan het eind van het jaar, de bestaande twijfels van het CAft over de kwaliteit van het financieel beheer van Aruba heeft doen toenemen. De late indiening van de begrotingswijziging toont dat de voortvarendheid waarmee voorziene overschrijdingen in de uitgaven worden gerapporteerd en aangepakt veel te wensen overlaat.

De Arubaanse regering heeft reeds toegezegd gedurende 2016 bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2017 het tijdspad zoals opgenomen in artikel 10 lid 1 van de LAft te volgen, zodat de ontwerpbegroting 2017 tijdig en conform de eigen wettelijke bepalingen zal kunnen worden aangeboden. Naar het oordeel van het CAft dient Aruba met ingang van 2016 ook bij de indiening van begrotingswijzigingen de nodige verbeteringen van het financieel beheer tot stand te brengen. Dit om te garanderen dat het budgetrecht van de Staten in stand wordt gehouden.

Kenmerk
Cft 201600019
Blad
4/4

De Staten moet op een tijdige en efficiënte manier de nodige aansturing in het budgettaire proces kunnen geven. Dit was niet het geval bij de begrotingswijziging in 2015, waardoor de Staten medio december 2015 werden geconfronteerd met uitgaven en verplichtingen die (merendeels) al waren aangegaan.

Conform artikel 22 lid 2 van de LAft dient het CAft uiterlijk binnen twee weken na 1 september de rapportage over de jaarcijfers van de collectieve sector te ontvangen. In het belang van de beoordeling of de realisatiecijfers 2015 in overeenstemming zijn met de in de LAft opgenomen tekortnorm van 3,7% van het BBP, is het echter van belang dat aan het CAft wordt gerapporteerd over de samenstelling en de jaarcijfers van de collectieve sector. Het CAft verzoekt u daarom met klem om deze rapportage zo spoedig mogelijk bij ons aan te leveren.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De Minister-President van Aruba
De Directeur van de Directie Financiën van Aruba